

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	146
Land:	Etiopien
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Ethiopia: Forhold for homofile
Udgivet:	14. januar 2010
Optaget på baggrundsmaterialet:	21. december 2010

Respons

Etiopia: Forhold for homofile

Problemstilling/spørsmål:

- Hvordan er forholdene for homofile i Etiopia?

Holdninger til homofili

Det er begrenset med informasjon om etiopieres holdninger til homofili, både fordi det ikke er et prioritert område for lokale menneskerettighetsgrupper, og fordi internasjonale rapportører har begrenset med innsikt i homofile miljøer. Generelt kan man si at homofil identitet er tabubelagt og knyttet til negative holdninger. Dette fremkommer i de kildene som Landinfo har tilgang til som tar for seg dette temaet (Behind the Mask (2003); Immigration and Refugee Board of Canada (2007); Abeshawit (2010)). Nettstedet Behind the Mask som rapporterer fra Sør-Afrika om forholdene for homofile i Afrika, omtaler synet på homoseksualitet i Etiopia på følgende måte: “Across Ethiopian or according to most Ethiopians, homosexuality is regarded as a white diseases and an inexcusable sin” (Behind the Mask 2002b).

Abeshawit, en lesbisk etiopier Landinfo snakket med i januar 2010 beskrev etiopiere som svært homofobe og veldig negative til homofil atferd. Men hun skilte klart mellom det som var holdningene til majoriteten av etiopiere, og det som var myndighetenes politikk. Myndighetene skaper, ifølge Landinfos kilde, ikke problemer for homoseksuelle. Tvert imot fortalte Abeshawit Landinfo at myndighetene i enkelte tilfeller har beskyttet homoseksuelle mot overgrep.

Homofili synes ikke å være en sosial kategori som gir mening for majoriteten av etiopiere. Det er ikke en ukjent påstand at homofili ikke finnes i Etiopia. Homofili blir sett på noe som forekommer i andre verdensdeler, f.eks. Europa og den arabiske verden. Fraværet av homofil som en tilgjengelig sosial kategori, kan også føre til at ukonvensjonelle væremåter i Etiopia ikke først og fremst tolkes som uttrykk for homoseksualitet, men gjerne som uttrykk for andre forhold, som at man for eksempel er besatt.

Respons **Etiopia: Forhold for homofile**

Homoseksuell livsstil

Det er begrenset med kilder også om dette temaet, men nedenfor oppsummeres den informasjonen som Landinfo har innhentet. Behind the Mask viser til hva en kilde sa om sine opplevelser som homofil i Etiopia forut for 1998:

I know plenty gays people in and outside of Addis, especially around Piazza, Arat Kilo, Ambassador Theatre house, in province Bahar Dar, Awasa, Nazareth, Dera Dawa, there are many places that you find gay people (...) We have our own code language or words. For example, "I am nation" means that I am gay. About places to meet, we had specific places, in addition we could make contact in our home vicinity as well (Behind the mask 2002a).

Sonic Casuist, leder for ETHIOGLBTI, en etiopisk organisasjon for homofiles rettigheter, opplyste overfor Behind the mask at lesbiske, homofile, biseksuelle, transkjønnede og interseksuelle møtes på bortgjemte steder til tross for lovforbudet:

For those of us who live here we make and build our communities. We get together and we have places to go in the evenings however nothing is out in the open, it's a hidden community (Mhlongo 2009).

Abeshawit forklarte til Landinfo i januar 2010 at hun selv var åpen om sin seksuelle legning i Etiopia, både blant familie, venner og kolleger. Hun understreket imidlertid at åpenhet om homoseksuell legning heller var unntaket enn regelen, og at det medførte store omkostninger. Hun lever sammen med en annen lesbisk kvinne i Addis Abeba, men de fremstår for omverdenen som slektninger som bor sammen, noe som ikke er uvanlig i hovedstaden. Det er derimot vanskeligere for menn å bo sammen på denne måten, da det oftere vil føre til mistanke. Abeshawit fortalte at homoseksuelle tidligere hadde et fast møtested i Addis Abeba, men at de måtte slutte med det da utestedet de møttes på ble eksponert for grupper med homofobe holdninger. Homoseksuelle organiserer private fester hvor alle kjenner hverandre, og hvor det ikke medfører noen risiko å stå fram som homoseksuell. Det er etter hvert blitt flere utesteder i hovedstaden som homoseksuelle frekventerer – barer, diskoteker og kafeer – men man er utsatt for reaksjoner fra andre hvis man identifiseres som homofil. Særskilte antrekk, holdninger og andre uttrykk som assosieres med homofili, kan møtes med homofobe reaksjoner. Mange homofile vurderer å forlate Etiopia som følge av svært homofobe holdninger i befolkningen.

Abeshawit anslo antallet homoseksuelle og lesbiske som mer eller mindre levde åpent med sin legning til å være anslagsvis 3 000 i Addis Abeba. Hun visste ikke hvor mange som lever som homoseksuelle utenfor hovedstaden, men understreket at situasjonen for denne gruppen er lettere i Addis Abeba enn i andre byer i Etiopia. På landsbygda vil det nærmest være umulig å leve åpent som homofil.

Lovgivning og rettsvern

Etiopia har lovfestet et forbud mot homoseksuelle handlinger i straffeloven fra 2004, i artikkel 629 med tittelen "Homosexual and other indecent acts":

Whoever performs with a person of the same sex a homosexual act, or any other indecent act, is punishable with simple imprisonment (Criminal Code 2004¹).

Enkel fengselsstraff omfatter ifølge artikkel 106 i samme straffelov fengselsstraffer med en varighet fra 10 dager til tre år. Strafferammen kan imidlertid utvides dersom den (ifølge loven) kriminelle har blitt straffet gjentatte ganger.

Artikkel 629 i straffeloven fra 2004 erstatter tilsvarende bestemmelse fra straffeloven av 1957. Det er ubetydelige forskjeller i lovteksten på dette området fra 1957-utgaven til 2004-utgaven av straffeloven, noe som reflekterer at holdningene til homofili i Etiopia ikke har gjennomgått store endringer siden 1950-tallet. Det er imidlertid ikke rapportert om at homofile i Etiopia er dømt etter disse paragrafene.

Reaksjoner mot homofile

Det er begrenset med informasjon tilgjengelig om hvilke reaksjoner etiopiske homofile møter, og det er gode grunner til å tro at det vil være en betydelig underrapportering av overgrep begått mot denne gruppen.

En informant Behind the Mask snakket med i 2002(a) påpekte at han kjente to homofile som ble henrettet av myndighetene i Etiopia. Men det presiseres ikke noe nærmere om omstendighetene rundt henrettelsene, hvorvidt henrettelsene var resultater av domfellelser i rettsprosesser, hvem ofrene var, når henrettelsene ble utført eller hvor de fant sted. Det er vanskelig med sikkerhet å fastslå at deres homofile legning eller homoseksuelle handlinger var avgjørende for at henrettelsene fant sted.

U.S. State Department avviser i sine årlige rapporter om menneskerettighetssituasjonen i Etiopia at de har kjennskap til alvorlige overgrep begått mot etiopiske homoseksuelle. Også i dette tilfellet er det vanskelig å vurdere hvilke undersøkelser som er gjort i forbindelse med rapporteringen. U.S. State Department har brukt den samme korte standardfrasen i alle sine årlige rapporter siden 2002 (se for eksempel U.S. State Department 2009, section 5).

I et annet tilfelle berettet en etiopier om forholdene for homoseksuelle i landet på denne måten:

I remember a couple of years back I moved here there was this kind of case (gay Sexuality) they arrest a few guys because they say they were gays but finally the Judge release them by saying there is not rule for this kind of act, so I know they will release him, so, but why even one day in a jail he doesn't deserve it (Behind the mask 2003).

Abeshawit fortalte Landinfo i januar 2010 at hun ikke var kjent med at homofile var drept eller arrestert i Etiopia som følge av sin legning, men at homofile var svært utsatt for å bli møtt med fysiske overgrep fra sivile etiopiere. Hun hørte hver uke om homofile som var utsatt for fysiske overgrep i Addis Abeba. Spesielt homofile menn er utsatt for å bli banket opp,

¹ Lovens fulle navn er "Proclamation No. 414/2004. The Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia".

diskriminert, hånet, truet osv. Overgrepene vil være avhengig av hvor man befinner seg, hvem man er sammen med, hvordan man kler seg og i hvilken grad man markerer sin homofile legning. I noen tilfeller har myndighetene gitt beskyttelse mot overgrep mot homofile, men myndighetene har ikke kapasitet til å gi beskyttelse på generelt plan.

Homofile som er åpne om sin seksuelle legning vil etter Landinfos vurdering være utsatt for ulike former for fysiske og verbale overgrep som referert til ovenfor, men det er liten sannsynlighet for at denne gruppen vil være utsatt for myndighetsovergrep. Det være seg arrestasjon eller andre frihetsberøvende tiltak.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

Skriftlige

- Behind the Mask (2002a, 1. august). A tale from Addis. *Behind the Mask*. Tilgjengelig fra <http://www.mask.org.za/article.php?cat=&id=219> [lastet ned 13. januar 2010]
- Behind the Mask (2002b, 1. juni). Do you have a concept of homosexual life in Ethiopia? *Behind the Mask*. Tilgjengelig fra <http://www.mask.org.za/article.php?cat=&id=217> [lastet ned 13. januar 2010]
- Behind the Mask (2003, 3. november). Transgender man held. *Behind the Mask*. Tilgjengelig fra <http://www.mask.org.za/article.php?cat=&id=221> [lastet ned 26. februar 2009]
- [Criminal Code] (2004). *Proclamation No. 414/2004. The Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*. Addis Abeba: Ministry of Justice. Tilgjengelig fra <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/arch/eth/TheRevisedCriminalCode.pdf> [lastet ned 26. februar 2009]
- Immigration and Refugee Board of Canada (2007, 20. februar). *Ethiopia: Legislation and legal protection available to homosexuals and their treatment by society and government authorities (2005 – January 2007)*. Ottawa: Immigration and Refugee Board of Canada. Tilgjengelig fra <http://www2.irb-cisr.gc.ca/en/research/rir/?action=record.viewrec&gotorec=450889> [lastet ned 13. januar 2010]
- U.S. State Department (2008, 11. mars). *Report on Human Rights Practises – Ethiopia 2007*. Washington DC: US State Department. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2007/100481.htm> [lastet ned 13. januar 2010]

Respons Etiopia: Forhold for homofile

Muntlige:

- Abeshawit. Telefonsamtale. 8. januar 2010.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.